

sz. 22

szekeszt. és kiadó-
hivatal és nyomda

Uj-Kolozsvár, St. Baron
7. Póp (Brassal-utca) 10
Telefon:
Körk. és kiadóhivatal
777, 228 és 1047

É. N. Sz. — — — 228

Egy szám ára pályaudv-
ra és vidéken is lej
szárazsáiban — — —

UJ KELET

ESZÉDO-POLITIKAI-NAPILAP

LETESI ÁRA
Romániában

— évi — — — 1050
— negyedévi — — — 290
— egy hónapra — — — 100

Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjele drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 40—
Egy szám ára — ck 2—

1926 július 23 Péntek

Uj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 160 szám

5686. Ab 12

Katonai diktatura fenyeget Franciaországban

Herriot már megbukott és Poincaré alakít kormányt. Gouraud tábornokot, Páris térparancsnokát emlegetik diktátornak. Mialatt a Herriot-kormányt leszavazták, a tömeg megostromolta a Kamarát

(Páris, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Franciaországban tragikus iramban kergetik egymást az események. Párisban valóságos forradalmi hangulat uralkodik, amelyből a legnagyobb meglepetések is kirobbanhatnak. Tegnap még Herriot volt a miniszterelnök, ma már elsepertek az események és mint várható volt, ismét a „vaskezü” Poincaré van hatalmon. Tegnap délután ugyanis, mindjárt első bemutatkozásra a kamara hosszabb vita után, 290 szavazattal 237 ellenében, bizalmatlanságot szavazott az új Herriot-kormányra. Herriot azonnal bejelentette lemondását, mire Doumergue elnök Poincarét bízta meg a kabinetalakítással.

A Herriot-kormány bukása

A kamara ülése, amelyen a kétnapos Herriot-kormányt megbuktatták, drámai gyorsasággal folyt le. Először Herriot beszélt. Kijelentette, hogy Franciaország ki akarja fizetni adósságait és nem gondol a belső adósságok törlesztésére sem. A kormányban nincs szándékában a bankjegyforgalom növelése. A stabilizálást akarja elérni, de nem kizárólag a külföldi pénzügy segítségével, amint azt az előbbi kormány tervezte. Mindent meg fog tenni a külföldre menekült francia tőkék visszahozatalára és szükség esetén új amnesztíával készülő lehetőségeit.

A miniszterelnök beszéde közben az a hír terjedt el a képviselők között, hogy az új kormány nem fogja tudni kifizetni augusztus 1-én az állami tisztviselők fizetését. A francia Jégybank ugyanis tegnap jelentést tett a kormányra, hogy augusztus elsején nem állhat rendelkezésre olyan összegekkel, amelyek az állami hivatalnokok fizetését biztosítanák. Doumergue elnök erre a kijelentésre fölszóította Herriot-t, hogy a kamara döntését késedelem nélkül kérje ki és ezáltal tegye lehetővé, hogy az égsően sürgős pénzügyi kérdésekben egyik vagy másik irányban végleges döntés történjék.

Az ülés, amely a Herriot-kormány már előre valószínűnek látszó bukásához vezetett, feszült hangulatban folyt le. A miniszteri deklaráció felhívta a kamarát, hogy haladéktalanul intézkedjék az állampénzügyek szanálása érdekében.

Herriot programbeszéde

— Franciaország — jelentette ki Herriot — ki akarja fizetni adósságait és nem gondol a belső adósságok törlesztésére sem. A kormányban nincs szándékában a bankjegyforgalom növelése. A stabilizálást akarja elérni, de nem kizárólag a külföldi pénzügy segítségével, amint azt az előbbi kormány tervezte. Mindent meg fog tenni a külföldre menekült francia tőkék visszahozatalára és szükség esetén új amnesztíával készülő lehetőségeit tenni azoknak visszatérését. Programjában szerepel egy autonóm amortizációs pénztár létesítése is, amelyet különböző újabb adókból lehet táplálni. Ezekre az új adókra nézve rövidesen törvényjavaslatokat készült betervezni a kormány, amely nagy megtakarításokra és a munka védelmére készült.

A takarékoság azonban, amelyet a kormány meg akar kezdeni, csak úgy vezethet eredményhez, ha az államháztartást ezen az úton a megamosok takarékosága is követi. Franciaország pénzügyi helyzete — végezte beszédét Herriot — olyan sem volt annyira bizonytalan, mint most. Borzalmas nehézségek előtt állunk és gyors cselekvésre van szükség. Az országnak önmagát kell megmentenie. Franciaország eleget fog tenni külföldi kötelezettségeinek is, de függetlenségét minden tekintetben meg akarja védelmezni.

A bukító csend

A miniszterelnök beszédét a kamara csendben hallgatta végig s annak befejezése után

szinte fagyos hidegség uralkodott. Utána Cachin kommunista képviselő követelte a Ház azonnali feloszlását. Majd De Monzie pénzügyminiszter szólalt föl, elmondva, hogy a kincstár a francia banknál tegnap még kétszázharminc millió frankos hűveléssel rendelkezett, amely összeg estére már száznyolcvanmillió frankra csökkent. Beszéde további folyamán kijelenté, hogy a mostani súlyos helyzetért a Briard kormány felelős.

Briard erre székéről felpattanva, feléje kiáltja, hogy nem arról van szó, hogy mit tett az előző kormány, hanem arról, hogy a mostani kormány hogyan akarja megoldani a helyzetet. — Őa elődjére akarja hárítani a felelősséget, — folytatta Briard — bár igen jól tudja, hogy a mostani Briard kormányom megbuktatásával idézték elő. Briardnak ezt a közbeszólását általános taps kísérte.

De Monzie beszéde után Herriot tiltakozik az ellen, hogy családul buktatta volna meg a Briard-kormányt. Amit tett, azért tette, mert az ország tudni sem akart sem a külföldi kölcsön igénybevételéről, sem a pénzügyi diktatúráról.

Franklin-Bouillon a balközép nevében bejelenté, hogy a Herriot-kormány ellen szavaz, mert minősíthetetlen cselekedetnek tekinti a Briard-kormány megbuktatását.

Óriási tüntetések Herriot ellen

Javaslatára az elnök elrendeli a szavazást, amelynél a kormány 53 szóval kisebbségben maradt. Herriot tegnap este fél 11 órakor be nyújtotta a kormány lemondását Doumergue elnöknek, aki a lemondást elfogadta és megbízta Herriot-t, hogy az új kormány megalkulááig az ügyeket tovább vigye. Közben a kamara előtt nagy tömegek lármás tüntetést

Gouraud tábornok diktatúrája előtt

A tömeg izgatottságának legfőbb oka az, hogy ma délután már zárva volt az üzletek nagyrésze, mivel tegnap reggeltől fogva valóságos ostrom indult meg az üzletek ellen. Mindenki igyekezett árura változtatni frankjait. Egyes árak 30—40 százalékkal emelkedtek tegnap óta. A tömeg egy részét kávéházakban Gouraud tábornoknak, Páris térparancsnokának diktatúráját követelik, sőt befejezett tényként beszélnek a diktatúráról. Akármilyen valószínűtlennek látszik is elő pillanatban ez a hír, a tömeg erősen befolyásolta az a véletlen, hogy a párisi térparancsnok éppen most töltött két napot Londonban, ahol különféle szervezetek róport Londonban, ahol különféle szervezetek részéről nagy ünneplésben volt része. Gouraud tábornok volt egyideig a francia katonai csapatok parancsnoka Szíriában és itt városkezü erőszakot fejtett ki. Most azonban mindenütt erőszakot emlegetik a kemény öklöt. A volt kíséreléssel emlegetik a kemény öklöt. A volt szíriai főparancsnok eddig semmiféle jelét nem adta annak, mintha akármiféle érzelme volna a pénzügyi politika és a gazdasági politika iránt, de most egyszerre sokfelől tudni véli az izgatott fantázia azt, hogy Gouraud tábornok négy napos londoni tárgyalásai kiterjedtek már a frank

rendeztek Herriot ellen s a tüntetést az éjjeli órákban kivonult rendőrök csak a legnagyobb nehézségekkel tudták szétvágni.

A kamara még az éjjel folyamán újra összeült, hogy a de Monzie, lemondott pénzügyminiszter által kért sürgős intézkedések fölött, melyek a frank zuhanásának megállítására volna a koznak, dönthessen. De Monzie arra is kérte a kamarát, hogy sürgősen fogadjon el egy irátványt a Morgan alap hátralévő összegeinek felhasználásáról, mert enélkül az államkincstár nem tehet eleget a közvetlen előtte álló fizetési kötelezettségeinek.

Megostromolják a kamarát

Mialatt a Herriot-kormány odabenn a legizgalmasabb perceket élte át, a kamara előtt is szenzációs események játszódtak le. Még mielőtt a Herriot-kormány leszavazására került volna a sor, körülbelül ötezer főnyi tömeg gyűlt össze a Palais Bourbon előtt és nagy lármával követelte Herriot azonnali lemondását. A tömeg hangulata rendkívül izzó volt és a becsmerlő kifejezések egész sorát kiáltották Herriot felé. A parlamenti őrségnek nagy fejtörést okozott, hogyan szöktesse meg Herriot-ot és a megbukott minisztereket a kamarából, mert a tömeg hangulata olyan izgatott volt, hogy attól kellett tartani, hogy meglincselik a minisztereket. Este kilenc órakor a tüntetők megrohanták a palota bejáratát és a kivonult rendőség csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta visszazorítani őket. A képviselők nagyrésze nem mert a főbejáraton eltávozni és különböző hátsó ajtókon és titkos kijárókon keresztül hagyták el a kamara épületét.

A kamara ülésének befejezése után a tüntetők egy része a kamara előtt tolongott még, egy másik csoport pedig a Place de la Concorde előtt gyülekezett. A kamarában maradt képviselők között valóságos pánik tört ki. Mindenki menekült az épületből. Este tíz órakor a főbejárat előtt általános verekedés kezdődött. A tömegben néhányan Herriot mellett tartottak beszédet, azonban a tömeg lehurrogta őket. Általános zürzavar keletkezett, amelyben az emberek botokkal és ököllel mentek egymásnak. A rendőség csak félórai ökölharc után tudta a rendet helyreállítani. A tüntetők közül számos sebesülés történt. A tüntetők közül többeket letartóztattak. Páris lakossága lázas izgalommal várja az események fejlődését és senki sem tudja, mit hoz a holnap.

árfolyamára is. Pedig minden valószínűsége szerint Gouraud csupán arra kapott megbízatást, hogy egyes kolóniális kérdésekben folytasson tárgyalásokat az angol gyarmatügyi minisztériummal és a hadügyminisztériummal. De ma már mindanfél emlegetik Gouraud tábornoknak a nagy háboru alatt kivívott győzelmét és akármilyen vak lármának is lehet minősíteni ebben a pillanatban még a katonai diktatura hírt, amennyiben megvalósulásra kerül a Poincaré-kormány, akkor harmadik minisztériumának megállapításánál Poincaré minden esetre hasznát fogja látni a ma éjszaka elterjedt vak híreknek, mert még a baloldal egy része is megadja majd neki a támogatást, attól tartva, hogy másképpen csakugyan sor kerülhet a katonai diktatúrára. Más hírek szerint Poincaré hadügyminisztere Gouraud tábornok lesz és mint hadügyminiszter fog széleskörű közigazgatási hatalmat kapni.

Herriot lemondása javított a frankon

A frank értéke, mely az utóbbi napokban eredeti értékének egy tizeds alá zuhant le, tegnap a Herriot-kormány bukásának hírére egy kissé javult az európai pénzügyi piacokon. Az

amerikai pénzügyi körök továbbra is kitartanak merev álláspontjukon, mely minden pénzügyi segítség előtt az adósságtörlesztő meg-egyezés ratifikálását követeli. A „Newyork Herald“ azt írja, hogy ha Franciaország 1922-ben nem akarta volna Poincaré tervét szerint egész Európát meghódítani, hanem megelégedett volna a szereppel, amely Európában őt a természet rendje szerint megilleti, akkor már évek előtt rendezhette volna pénzügyeit. Párisban nagy elkeseredéssel fogadták az amerikai lap véleményét, mert általános az a fel-fogás, hogy csak a Morgan-alap mentheti meg Franciaországot.

A kamara és a szenátus ezért ma el is fogadta de Monzie, a lemondott pénzügyminiszter javaslatát, amely felhatalmazza a mindenkori kormányt, hogy a Francia Banknál a Morgan-féle kölcsönből fenmaradt 33 millió dollárral rendelkezhessenek.

Poincaré kormánylistája

Poincaré elfogadta a kabinetalakításra kapott megbízást és megkezdte tárgyalásait. Elsősorban Brianddal és Albert Sarrautal tanácskoztak a designált miniszterelnök. Az első lista, amely eddig forgalomba került, a következő neveket tartalmazza: miniszterelnök és pénzügyminiszter Poincaré, külügy Barthou, külügy Briand, gyarmatügy Sarraut.

Kolozsvár a közönség bevonásával tervezi a város rendbepozitálát

A vízművek kibővítéséhez egymillió lejre van szükség. Lucian Sándor tanácsos nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyik előző cikkünkben megemlékeztünk Kolozsvár városi tanácsának nagyarányú invesztálási terveiről. A már régóta esedékes városrendezési reformok egyik legsürgősebb fejezete a különböző mizeriák megszüntetése, amelyek útjában állnak a modern városi élet fejlődésének.

Aminet ismeretes, a villany és vízművek jelenlegi üzemberendezésükkel nem képesek a csaknem megduplázódott lakosságú város igényeinek normális szükségleteit ellátni. Nagyobb szabású invesztálásokat azonban a nyomasztó anyagi helyzet következtében nem tud a város eszközölni és így kénytelen beérni a hiányoknak ideig-óráig való pótlásával. Az idevonatkozó munkálatakat a technikai osztály már megkezdette és azokról dr. Lucian Sándor, az osztály vezetője a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

Felelik a vízdíjakat

— Egyes lapokban is kifejezésre jutott az az aggodalom, hogy a városnak vízzel való ellátása a téli hónapokban fennakadást fog szenvedni és a város viz nélkül marad. Kijelenthetem azonban, hogy ezek az aggodalmak teljesen indokolatlanok. A vízművek nagy apparátussal dolgoznak a város vízvezeték hálózatának kijavításán és kibővítésén. A napokban fejeződtek be a városi vízműveknél három bővíztű kut ásási munkálatai, amelyekből egyet éppen a mai nap folyamán állítottak be és ez a hatalmas szivattyú már préseli a vizet a vezetékbe. Folyamatban van további kutak ásása és újabb motorok beállítás, amelyeknek segítségével az eddigi vízszolgáltatást annak egyharmadával megsokszorozzuk. Ilyenformán a városnak vízzel való ellátása semmilyen fennakadást nem fog szenvedhetni.

Ezerszázméteres védőgát

— Megtettük azonkívül az intézkedéseket a vízműveknek a Szamos áradásai elleni biztosítására is. A Szamos partján ezerszázméteres hosszúságban hatalmas védőgát emelési munkálatait kezd meg a város a közeljövőben. Ez nemcsak a vízműveket fogja megmenteni a Szamos esetleges kiáradásától, de attól is meg fog óvni, hogy — mint az az elmúlt év karácsonyában meg is történt — a víz elöntse a kutakat és a viz szintét megzavarja.

— Természetes, hogy ezek az invesztációk jelentős összeget — körülbelül egymillió lejt — emésztenek fel. Ezt az összeget rendkívüli tételként kell a költségvetésbe bevezetni és fedezésében a technikai osztály a város lakosságának hozzájárulására számít. A kérdésnek ez

Csehszlovákiának felmondták a francia hitelt

Prága, július 22. Itteni körökben híre jár, hogy Franciaország válságos helyzetére való hivatkozással, felmondta Csehszlovákiának azt a hitelt, amelyet eddig Franciaországtól a Csehszlovákia részéről teljesített hadikártalanítás ellenében élvezett. A cseh pénzügyminisztériumban erről a felmondásról nem tudnak, de ha a franciák az adósság kifizetését követelik is, akkor előbb tárgyalásoknak kell megindulniuk az adósság amortizálására, mert a két állam között nincsen semmiféle egyezmény.

A lírát függetlenítik a franktól

Róma, július 22. Az olasz sajtó rámutat a francia frank esésével kapcsolatban arra, hogy az olasz kormánynak báli kell avatkoznia a francia pénzügyekbe a lira megmentése érdekében.

Az „Inferno“ a lira eséséről írva, ezzel vádolja Franciaországot, hogy a francia kormány a frank javítása érdekében főleg sok olasz lírát dob a piacra. Éppen ezért a lírát függetleníteni kell a francia franktól. A lap szerint Franciaország számára három út marad: vagy megfizeti adósságait, vagy erőszakkal kormányzatot alakít és ha ezek közül egyiket sem teszi, akkor a francia kakashól kappan lesz, amelyet meg fognak enni.

a része oly formában lenne megoldható, hogy a vízdíjakat — amelyek Kolozsváron kétszerte-háromszorta olcsóbbak, mint a többi erdélyi városokban, — felemeljük, illetőleg a tanács helybenhagyására a vízművek régi emelési kérését, amelyet az új tanács a rezsim átvételekor nem látott indokoltnak és nem hagyott jóvá. Ebből az alkalomból a régi tételek módosítást fognak szenvedni. Bevezetjük ugyanis a progresszív vízdíjfizetést. Kisebb mennyiségben fogyasztókat — napi 36-40 literig — teljesen mentesítünk a vízdíjak fizetésétől, míg a többieknek a díj összege egyenes arányban fog emelkedni a fogyasztás nagyságával.

Takarékoskodni kell a villanyal

— Mig a vízellátás problémája így megoldást nyert, addig a villanyszolgáltatás zavartalan lebonyolítása sokkal súlyosabb nehézségekbe ütközik. Aminet ismeretes ugyanis, a törvényhatósági tanács által legutóbb összehívott közgyűlésen tárgyalta a villamosművek kibővítésének kérdését és erre a célra két Diesel-motor megvételét határozta el. A két motor felszerelése azonban, amely egy csapásra megoldaná az áramszolgáltatás problémáját, csak a jövő év márciusában fog megtörténni és így ez év télen rendkívüli intézkedések foganatosítása válik szükségessé. Mindenekelőtt is kijavítatjuk a villamosműveknek ismert okoknál fogva meglehetősen elhanyagolt állapotban lévő gépeit és vezetékhalozatát, úgy, hogy ezzel az üzemi áramvesztésüket a jelenlegi 24-25 százalékról 18-ra csökkentjük. A városi tanács szeretné az áramszolgáltatást zavartalanul lebonyolítani anélkül tehát, hogy az eddigi rendszer szerint egyes városrészeket bizonyos időpontban az áramszolgáltatást teljesen megvonjuk.

Nem lesz több árammegvonás

— Éppen ezért a városrészek árammegvonása helyett általános fogyasztási redukciónak leszünk kénytelenek alkalmazni. Ezt oly módon tervezik a város kerestülvinni, hogy a villamosüzem alkalmazottai házról házra fognak járni és a luxusfogyasztókat felszólítják, hogy a téli két három hónapra önként mondjanak le az általuk elhasznált árammennyiség egy bizonyos hányadáról. Így például valaki meg fog elégedni négyezer éves helyett kétszáz éves égővel szobájában. Amennyiben azonban ez az önkéntes akció nem vezetne eredményre, úgy a város rendelkezettel fogja a tervet megvalósítani és azt szigorúan ellenőriztetni. Ily módon reméli a városi tanács, hogy az áramszolgáltatásban a téli hónapok folyamán sem fog zavar beállani, addig is, míg a villamosművek kibővítésével a kérdés végleges elintézését nem nyer.

IRÓK ÉS IRÁSOK

***

Németkönyv Bernhard Shawról

Frank Harrisnak, a nagyíró Wilde-életrajzírónak Shawról írt biográfiája után, amelyről a napokban emlékezett meg az Uj Kelet, most a német Julius Bab járult hozzá a nagy angol íróról szóló könyvével a hetvenéves Bernhard Shaw ünnepeztetéséhez. Bab egyébként Shaw német fordítója és intim ismerőse. Legérdekebb része a könyvnek talán az utolsó fejezet, amelyben Julius Bab, mint az emberiség egyik erkölcsi oktatóját méltatja Shaw. Természetesen csak magasabb értelemben vett erkölcsről lehet szó, amit Shaw maga a következőképpen formuláz:

„A legfőbb életöröm nem egyéb, mint megtudni, hogy az ember eszköze egy meghatározott célnak, amelyet ő maga hatalmasnak tud és hogy az ember nagyon fel van háborodva a legkisebb porcikájáig, amikor arról van szó, hogy no most már aztán egy sirdomb alá kell jutnia. Az a tudat, hogy természeti erők központja lehet, nem pedig fájdalom és apró nyomorok lázas, önző kis gépezete, szintén boldoggá tud tenni. Senki se higgye, hogy a világ feladatul tüzte ki bárki boldogítását.“

Shaw vallási meggyőződéséről Bab azt írja, hogy a költő a puritánok neveltje és mint ilyen, mélységes megvetéssel viseltetik a szenzualizmus iránt, gyűlöli a romantikát, mint a század halálos bűnét.

Egy alkalommal Shaw maga vallási meggyőződését a szavakban közölte: én határozottan protestáns vagyok, mégis hiszek a katolikus egyházban, az apa, fia és szentlélek három egységében, a szentek szövetségében, az örök életben, a szepőlen fogantatásban, a minden-napi valóságban arról, hogy van atyaisten és van égi birodalom. Hiszem, hogy az emberi üdv abból áll, hogy valamikor meg fognak bennünket váltani a csudákban való hívéstől.

Ebben a vallomásban Shaw természetesen irónikus, de vannak komoly vallomásai is, ez pedig az, amit a szocializmusról mondott. Az ő szocializmusa a társadalom morális és gazdasági kommunizálása, amelyből teljesen hiányzik az államiság eszméje, amely tehát az egyénből indul ki és visszavezet a kollektivitáson át az egyéniséghez. Szociális lelkiismerete egyedül az élet szentségének érzésén alapul vagyis azon, hogy felebarátainak szociális rangjukra való tekintet nélkül meg kell becsülnünk. Az ő szocializmusa vallási eredetű, nem pedig osztály-szocializmus és nem az egyenlőségi fanatizmus. Egy alkalommal az emberi egyenlőségről vitáztak egy társaságban. Bernhard Shaw felállott és két mondatban szólott hozzá a kérdéshez:

— Minden jelenlévőnek ugyanolyan joga van, mint nekem szüdarabokat irni. De kérdem, vajjon használ-e az uraknak ez az elvitázhatatlan joguk, tudniak-e élni vele?

Shaw mégis a szegénységet jelölte meg a legnagyobb szerencsétlenség kuforrásaként. Amikor a moralisták a szegénység áldásáról, a rogyókban való méltóságról prédikálnak, teljesen nyilvánvaló, hogy ez nem egyéb, mint a polgárság véresen önző hazugsága. Azonban nem szabad a gazdagságot sem tulbecsülni. Akinek fogfájása van, — mondja Shaw — boldogok tartja mindazokat, akik egészséges fogakkal rendelkeznek. A szegénységben leledző ugyanilyen hibába esik a gazdagokkal szemben.

Shaw a gazdagságot nem tekinti eszköznek a boldogságra, hanem csakis, mint az életörökipompázásának feltételül. De hozzáteszi: „bármennyire is kifejleszhető gazdagság útján az ember testi és erkölcsi kvalitása, azonban, ha ez a gazdagság a dolgozók varójékén jön létre, ha a dologtevőkön való elősködéssel gyarapodna, akkor ez a gazdagság megszegyenítő és nem morális.“

Bab kiemeli, hogy Shaw jelentősége főleg nem abból áll, hogy megteremtette az angol-szász humor egész új fajtáját és hogy eddig nem hallott iróniát, abból sem, hogy a világ szüppadai számára a legkitűnőbb szüppadok egész sorát ajándékozta, hanem főleg abban, hogy a politikai morált felújította és hogy a szociális érzést és önértéket megtisztította és felszabadította. Ez a gunyos természet el van

telve mélységes opt az utját annak, hogy heti vissza ismét a j

GYOMAI IMRE K NYELVEN. Gyomai lenzék volt kolozsvára, ahinek irásait ismeri és becsüli, pá városában, ahol ircc és tisztelté teite a r hetségű író merész „Montparnasse“ kiaz fordítva adta ki. A költemények francia nést keltettek. Gyom cimen jelentek meg.

Tekintete

Cluj-Ko

Felszólítván, h autósorsolás körül tetvetkezők megállapítá

1. Más is volt ol rengeteg embert talá szimpátikus fiatal cr lázattal mutatta ki n ő miért nem nyerhet hogy csak hasból ját ségének azt mondta, sorsjegyet. Utólag az

2. En azt mondt csak hasból játszom is vettem. A legbossz nagyon vigasztalt a ugyse vettem sorsjegy

3. Az egész scro zsidó dolgozzon, ha het. A fölösleges pé jesszödnak; ha nincs Ne vegyen sorsjegyet

4. Minden ilyen szakma az, amelynek villát egy vendéglős uradalmat egy házve pincér-fiuk. Aki tehát az élelmezési bracsor penzióval kezdje.

5. Vagy én nem aki a hatszámjegyes. Ahoz ugyanis, hogy szükséges volt, hogy helyett mind nullát egytől kilencig csak két hatod, 100 tól 9999-ig kétharmad, csak óhatod annyi e számjegyes számokna kijelenteni, hogy a buktam meg nyolcad veszek mérget rá, h is a méregből épen ugyanis. Az egyes sz boldog tulajnonosa).

6. Az autó igaz amennyit elgordoltna megnéztem közelebb olyan nagyszerű. Ne stent. Összesen négy és mind a négy a B égett. Nem volt ben tolkodásban lelopta. Legalább száz lejt eg vel is kevesebbet ér nem olyan, amilyent nek a rugózása se v volna kárpitoztatnor lett volna. A kormá mája, amilyenek le az én izlésem. És al nyerték, olyan ostob embernek elment tö ilyen autót! Hát ez és a feljáróját lenyom körülotte, mird fel én nem engedtem kivel beszélni, rámás meg, hogy nem jó a nem állhatja ezt a s kellett volna festetn rá egy ilyen nagy n olyan nagy, mint az nem mondom, hiszen észeren, de az a roh

SOK

Shawról

de-életrajz- amelyről a let, most a nagy angol Bernhardként Shaw Legérdeke- első fejezet, eriség egyik természet- erkölcsről tkezőképen

mint meg- meghatáro- nasnak tud háborodva ol van szó, ab alá kell erők köz- sapró nyo- boldoggá a világ fel-

ab azt írja, mint ilyen, szenzualiz- nt a század

allási meg- határozó- k a katoli- élek három az örök a minden- tyaisten és az emberi eg fognak ó hívéstől.

természete- lomái is, l mondott. morális és l teljesen y tehát az kollektivi- kiismerete in alapul e szociális kell be- ai eredetű, nem az mal az em- ársaságban. mondatban

lyan joga De sér- ez az el- vele? lte meg a forrásaként. áldásáról, a élnek, tel- éb, mint a Azonban tulbecsülni. Shaw — egészséges vségben le- zardagokkal

eszköznek az életerő hozzátessz: gság útján, azonban, ejtékén jön dással gya- gszegyenő

ésége főleg az angol- hogy eddig gy a világ sáindarabok leg abban, és hogy a tisztította és zetet el van

telve mélyszéges optimizmussal és megmutatja az útját annak, hogy a társadalom hogy nyer- heti vissza ismét a jó lelkiismeretét.

GYOMAI IMRE KÖLTEMÉNYEI FRANCIA NYELVEN. Gyomai Imre kollégánk, az „Eletlenék” volt kolozsvári, jelenleg párisi munkatársa, akinek írásait Erdély olvasókörösége jól ismeri és becsüli, pár év óta él a franciák fővárosában, ahol irdalmi körökben is ismertté és tiszteltté tette a nevét. A fiatal, kiváló te- betségű író merészhangú prózáit most a „Montparnasse” kiadótársaság francia nyelvre fordítva adta ki. A francia nyelvre fordított költemények francia körökben is méltó feltü- nést keltettek. Gyomai költeményei „Daria” címen jelentek meg, I. Ronald fordításában.

Tekintetes Söhivatal!

Cluj-Kolozsvár, postabélyeg kelte.

Felszólítván, hogy mondjam el a legutóbbi autósorsolás körül tett tapasztalataimat, a kö- vetkezők megállapítására vállalkozom:

1. Más is volt olyan páli, mint én, mert rengeteg embert találtam ott: közte egy igen szimpátiikus fiatal orvost, aki valószínűségi táblázattal mutatta ki nekem sorsolás előtt, hogy ő miért nem nyerhet és sorsolás után bevallotta, hogy csak hasból játszott egy számmal. A feleségének azt mondta, hogy meg is vette a sorsjegyet. Utólag ezután megvizsgáltuk.

2. En azt mondtam a feleségemnek, hogy csak hasból játszom egy számmal. Sajnos, meg is vettem. A legbosszantóbb az volt, hogy utána nagyon vizsgáltam a feleségem, mondván, hogy ugye vettem sorsjegyet, hát akkor minék busulok.

3. Az egész sorsolás nem zsidónak való. A zsidó dolgozzon, ha muszáj és pihenjen, ha lehet. A fölösleges pénzt adja a Keren Haj- jászódnak; ha nincs fölösleges pénze, akkor is. Ne vegyen sorsjegyet.

4. Minden ilyen alkalommal az élelmezési szakma az, amelynek kilátásai vannak. A S rocco- villát egy vendégős fia nyerte meg, a kis uradalmat egy házvezetőnő, ezt az autót étermi pincér-fiuk. Aki tehát nyerni akar, térjen át az élelmezési brancsra; lehetőleg saját abbáziai pénzével kezdje.

5. Vagy én nem tudok számolni, vagy az, aki a hatszámjegyes rendszerű sorsolást rendezte. Ahoz ugyanis, hogy a kis számok nyerjenek, szükséges volt, hogy az előző nagyobb számok helyett mind nullát húzzanak. A számoknak egytől kilencig csak egyhated annyi, tiztől 99-ig két hatod, 100-tól 999-ig egy fél, 1000-tól 9999-ig kétharmad, 10,000-tól 99,999-ig pedig csak öthated annyi esélyük volt, mint a hat- számjegyes számoknak, százezertől felfelé. Sietek kijelenteni, hogy a valószínűségi számításból kiírtam meg nyolcadikos koromban, tehát nem veszek mérget rá, hogy ez így is van; különben is a mérgeghől épen elegendő van. (Nem nyertem ugyanis. Az egyes számú sorsjegyek voltam boldog tulajdonosa).

6. Az autó igazán nem is ért annyit, amennyit elgondoltam róla. Mikor megnyerték, megnéztem közelebbről is. Hát igazán nem olyan egyszerű. Nem egy Rolls-Royce, az stent. Összesen négy kereke volt, nem több és mind a négy a kocsi alatt. A lámpája nem égett. Nem volt benne elég benzín és a nagy tolezkodásban leloptak róla egy értékes csavart. Legalább száz lej egy ilyen csavar. Már ennyi- vel is kevesebbet ért. A hűtője túl hegyes, nem olyan, amilyent én szeretek. A törpárnái nek a rugózása se volt tökéletes. Ujra kellett volna kárpitoztanom, milyen örült költség lett volna. A kormánykeréknek sem az a formája, amilyennek lennie kell, — hiába, nem az én ízlésem. És ahogy ott állt, miután meg- nyerték, olyan ostobán, szinte lélektelenül, az embernek elment tőle lassanként a kedve. Egy ilyen autó! Hát ez is egy autó? Porcs volt és a feljárdóját lenyomta az a sok ember ott körülötte, mind fel akartak szállni rá. Persze, én nem engedtem volna. Dehát itt nem volt kivel beszélni, rámáztak; csak most láttam meg, hogy nem jó zöld a színe, az anyósom nem állhatja ezt a szint. Én se állhatom. At kellett volna festetnem, ecc, mi festék meg- rá egy ilyen nagy marha gépre. Nem is volt olyan nagy, mint amilyen volt. Különben hát nem mondom, hiszen el tudtam volna adni az ézeren, de az a sok veszély, ami ezzel jár!

És egészen biztosan meg kellett volna fizetni az adót, ráment volna az egész haszon. Nem; jól van ez így, hiszen nem is kellett volna, Benz Mannheim! Ki megy ma egy ilyen autón? Örülök is, hogy más nyerte meg, csak hi ne essen belőle, az ajtókat mindig gondosan zárja be... Eh, ingyen se kellett volna. Autó? Jó nekem az autóbuzs is, bár volna arra is mindig pénzem...

7. A legközelebbi sorsoláson ezután majd rám kell hallgatni. Remélem, találkozunk. Majd megmondom én akkor, hogyan kell beszerezni a sorsjegyet, milyen pénzben és hol kell állni,

Vajda Sándor megnyerte a nemzeti párt többségét a liberálisokkal való együttműködéshez

Legközelebb értekezlet lesz Szovátn, ahol véglegesen döntenek ebben a kérdésben

(Bucuresti-Bukarest, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap röviden hírt adunk arról, hogy a nemzeti pártban felülkerekedett az a csoport, amely a liberálisokkal való együtt- működést kívánja. A hírt a leghompoteusabb köröktől most megerősítik.

A párt vezetői közelebbről valamelyik erdélyi városban, h r szerint Szovátn, értekezletet tartanak, amelyen már végleges határozatot hoznak. Addig is Vajda Sándor volt miniszterelnök, aki a legjobban kardoskodik a liberálisok mellett, tárgyalásokat fog folytatni Bratianu pártjával, hogy az értekezleten részletesen beszámolhasson a kérdéstről. Maniu, Voicu Nitzeacu és M ksa Livius dr. (Dss) határozottan a parasztpárt mellett foglaltak állást, de izolálva maradtak, mert a többség Vajda mellé állott.

A nemzeti párt vezetői egyébként Szovátn töltik a nyarat. Vajda Sándor Tekirghiolban nyaral családjával, ahonnan azonban többször Szovátra fog jönni, hogy az itt tervezett meg- beszéléseken résztvegyen.

Megoldást nyert a legujabb bécsi sajtóbotrány

Békési Imre lemondott a „Börse”, „Stunde” és „Bühne” főszerkesztői állásáról és Párisban telepedik le. Konzorcium veszi át a hatalmas lapvállalatot

(Bécs, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az osztrák főváros sajtója és közvéleménye a felelekezés örömeit ünnepli. A lapok öles cik- kekben adják hírtől, hogy Bécs megszabadult egy többéves lidéronyomás, a Békési Imre sajtódiktatúrája elől. Ez a botrányos kifejtésű esemény ugyanis valóságos közügygé rötte ki magát Ausztriában, de nagy figyelemmel ki- sérték mindentűt ennek az ügynek összes fá- zisait, ahol Békési Imrét ismerték.

Békési Imre a monarchia összeomlása előtt a budapesti „Déli Hírlap” közgazdasági rova- tának vezetője és a „Tőzsdei Kurir” című heti- lep szerkesztője volt. A proletárdiktatura össze- omlása után Békési, aki valahogyan már ré- gebben megszerezte az osztrák állampolgársá- got, teljesen pénz nélkül Bécsbe költözött és rövid néhány év leforgása alatt három tek- ntelyes lapot kiadó sajtóvállalat tulajdonosa és vezetője volt. Ennek a szédületes karriernek egyedüli titka Békésinek kitűnő szimata volt, amellyel idejében felismerte, hogy az osztrák koronának akkor megindult rohamos el- értéktelenedéséből kitűnő üzleteket lehet csinálni. Mintaképp maga elé tűzte a bécsi pénzvillá- gban akkortájt felbukkant három konjunktura- csillagot: Castiglioni, Boselt és Bronnert. Mindenre elszánt tollát ennek a három ember- nek a szolgálatába állította és tőzsdei érdekeik támogatására megalkototta a „Börse” című közgazdasági lapot, amelyben a legdézább har- cot indította a régi és tekintélyes bécsi ban- kok, mint például az Escomptengesellschaft, Kreditanstalt és a Bodenkreditanstalt ellen.

Az inflációs és éhenhaló Bécs közvélemé- nyének egy része feltétlenül defarált Castig- lioniéknak. De a konzervatív szolid pénzüc- nem volt hajlandó eltérni az infláció vezérek Békési által is gyakorolt diktatúráját. Békési ellen heves ellenzéki küzdelem indult meg. Különösen a tekintélyes „Tarifanzeiger” és az „Oesterreichische Volksschrift”, támadták állan- dón Békést, aki erre levette a d'p'orációs ál- larcot és a leg z mélyesebb hajzát indította mindenki ellen, aki gazdáival, vagy vele szembe helyezkedtek. Etre tág tere nyílt, mivel köz-

mikor kihúzzák. Legyenek meggyőződve arról, hogy tanultam ebből az esetből és jövőre én leszek az, aki a legjobban fogja tudni. Kon- zorciumot alakítunk, minden számból veszünk egyet, akkor ezután szeretném látni, hogy ne nyerjünk. Miután többször kijelentették az illetékesek, hogy több sorsolást nem engedé- lyeznek, egészen biztosak lehetünk benne, hogy minden hónapban lesz egy, legfeljebb kettő. Fel, nyeresére!

A söhivatal előtt találkozunk. Jelszó: mázl.

Teljes tisztelettel

Drót Mór

ben megindította a „Stunde” című napilapot és a „Bühne” című színházi folyóiratot.

Különösen elkésredett harc fejlődött ki Békési Imre és Rausch Károly kiváló publi- cista, a „Fackel” főszerkesztője, valamint Fried- rich Austerlitz, az „Arbeiterzeitung” főszer- kesztője között. Ebbe a harcba beleszólt az osztrák újságírószindikátus is, amely Békésit súlyos büntetésre ítélte, a megtámadott lap- szerkesztőket pedig felhatalmazta, hogy tün- vési eljárást is indítsanak ellene. Erre a fel- hatalmazásra Huszonnyolc feljelentés érkezett Békési és egyes alkalmazottai ellen. A feljelen- tések alapján az ügyesség letartóztatta Obrien Rudolf hirdetési ügynököt és Fords Jenő ki- adóhivatali igazgatót, akikről kiderült, hogy több bécsi vállalatot megsaroltak. A történetek hatása alatt Tchupik, a „Stunde” főszerkesz- tője felhagyta állását és Prágába költözött, Bé- kési pedig váratlanul Németországba, majd on- nan Párisba utazott. A sorsukra hagyott lapok munkatársai erre futár útján ultimátumban fel- szólították Békésit, hogy foglaljon állást a vál- lalat körül támadt botrányok ügyében. Békési Imre ma küldte el erre vonatkozó válaszát, amelyben lemond a három lap főszerkesztői ál- lásáról és bizonyos feltételek mellett az egész vállalatot hajlandó egy konzorciumnak átén- gedni. Békési elhatározásának híre általános megnyugvást keltett Bécsben.

Kérje

mindenhol Dreher-Haggenmacher sörgyártmányait!

Márciusi világos

Dacia extra special.

Bavaria dupla maláta.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv. Társ.

Cluj, Piata Unirii No 7. — Saját tőkél 48,000,000 lej. — Fiókjai: Décs, Dioszszentmárton, Gyulaféhér- vár és Marosvásárhely. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Ud- varhelymegyei Takarékpénztár Rt. Széelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Taka- rékpénztár Rt. Nagyenyed. Áruaktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, váltókat lejártil, bel- és külföldi átutalásokat teljesít. — Safe deposit. — Mindenféle bankszeű ügyletet előnyösen végez.

Infláció öfensége, nagy a te hatalmad!

Hajdan, amikor még sem higiénia, sem szociálpolitika nem gondoskodott az emberiség életének, illetőleg nyomorúságának meghosszabbításáról, gyakran futott végig a rémület lidérc a városok zugutcain és főtersein és artikulátlisan hangokat hallatva, kiáltott a:

— Itt a pestis!

Kerekre tárgult szemek, az irtózat vacogása elfehéredett ajkakon hirdette az élethez való ragaszkodás önkívületét a szemlélőknek. Ami vadság és jószág az emberi szívekben élt, az ilyenkor mind leplezetlenül került elő a képzettségnek lelkeink mélységeibe ágyazott üstjéből. Az erkölcsös vénkisasszony fogycogva idézte az elmulasztott örömeit, a pap kétségbeesve gondolt a hit erőtlenségére, a gazdag elfeledkezett aranyairól és a szerelmes ifjú lángoló csókok izét lopta szerelmese ajkaira. Az élet a halál és pusztulás közelében felfokozva izzott, az elmulás vészharangja az elmulhatatlan és diadalmas élet nagyságát zengte. A rágalmozó szívesen sietett volna, hogy jóvátegye pletykái aljasságait, a katona fájlalta a fegyvert oldalán, a tolvaj előtt boldogan villant meg a harcok szabadságának álma s után sorra, rendre ök is belesülyedtek az elementáris erők által nyitott gigászi sírba. „Elvégeztetett“ — zúgott az itélet és mindenki úgy érezte, hogy a természet valami nagy elégtételt szolgáltatott önmagának az emberek természetellenes gonosz-sága felett.

... Korunk, mely fölöttébb higiénikus és fölöttébb racionális kor, elég szerencsésen vívja meg harcát a pestis és kolera ellen, vámbírt tud szabni az epidémiáknak s a halál nemzetköziséget nemzeti keretek közé tudja szorítani, — aszerint, amint azt az egyes állam-érdekek megkövetelik.

Am a természet nem engedi, nem engedi, hogy pusztító és alkotó erőt megzabolázzuk. Az ázsiai és afrikai gyarmatokra száműzött kolera és pestis helyébe új, bár egészen más természetű és megnyilvánulásvépidémiát hozott az európai emberiség nyakára. Ez az új epidémia: az infláció. Az infláció, vagy hogy sulyt adjunk benne személyének: az „Infláció“ (nagy betűvel). Természetesen monarchista érzelmű, napoleoni allűrökkel hadakozó személy Infláció öfensége, aki hatalmát mélységes cinizmus palástjával fűdözi el. Szereti a rémületet és szereti az őszinteséget. Analitikus szellem, aki nem kedveli a rejtett érzéseket, a tekergető gesztusokat, valódi kényur, még pedig a felvilágosodottak fajtajából való.

Most ott sétál Paris utcáin, a bankok előtt üti fel tanyáját és abban az emberi komédiában gyönyörködik, melynek tragikus és egyben kacagató nagyságát Balzac sem tudná tolválva újra megrajzolni. Valóban: gyönyörű látvány lehet! A „gloire“ franciája, a Faubourg Saint Germain és a Montparnasse polgárja, — aki eddig úgy érezte: hogy a gloire fénye örök érvényvel garantálja a frank értékét, — most izzadva, lesóványodva futkos a trezorok tájkán, szeme riadtan néz az eget felé, mely közönyös pompában zuhogtatja tar fejére július hevét. És a polgár szemtől hiszi: mindent a „boche“-ok csináltak. O, nem a németek, a németek már egészen szelíd és derék emberek, hanem az — amerikai boche-ok, az angol testvérek, akikkel együtt testvérkedtek pár évvel ezelőtt a verduni, az aminensi poklok kavernáiban!

És öfensége Infláció mosolyog, miután a fejedelmekre felségsértés volna azt mondani, hogy röhögnek. Eltorzult szája mögül avas aranyfogak villannak ki, szemében kárörvendő tűz lobog, ajkait gunyos mosoly hagyja el:

— Ime Európa, ime a vér kamatja, ime az ember, a gloire, az évjáradék, a vérontás, a képmutatás és az emberölés művészetének embere, aki tegnap a német volt, ma a francia és holnap talán az angol lesz!

És lám: a lázadás szelleme lobog fel az avenuek és a boulevardok sarkain, a külvárosok népe egybeülekezik a Rue Rivoli kereskedőivel, most, most itt a testvériség, a nagy, a szent egyesülés lehe'ösege, — összeolvadás a szent Pénz, a veszélyeztetett Bőség, a nyugodt Emésztés jegyében! És mindent ez a mosolygó, bolond, szent és örült Infláció tette, a sötét lovas, aki most van európai körútján, hogy megváltsa az

emberiséget, felrázza az alvókat, meggyőzze a hitetleneket, akiket ezideig sem szép szó, sem ostor, sem eszme, sem kuruzslás nem tudott felrázni, mert egyetlen dologban hittek csak végzetesen: a saját vakságukban, a Gyilok mindenhatóságában, a tábornokok erejében.

A szellemi, erkölcsi, érzés- és gondolatbeli defláció intervallumát mindig a gazdasági Infláció halálos esőndje töltötte ki. Ennek pokoli tüzeiben égtek ki a lelkekben a tulhajtott kapzsiság, a tulhajtott erő, a tulhajtott nacionalizmus kénköves tüzei, hogy ezeknek hamujából támadjon életre a kultúra, a lélek, a szerelem, a jószág villága.

Uraim, nyugodjanak meg: Infláció öfensége látogatását önk sem fogják elkerülni. Mert önk is parancsnok és a sziguranca főnöke vettek részt. Az érekezetlen a komitácik támadásával foglalkoztak és megállapították, hogy a bolgár határőrök összejártsanak a betörőbandákkal. Konstatálták, hogy a bolgár kormány is ismeri a komitácik terveit és türi azokat. Számos okmányt terjesztettek a minisztertanács elé, amely ma este dönt Jugoszláviával közösen fogantatandó intézkedéseiről.

A bolgár kormány hallgatólagosan türi a komitácik betöréseket

(Bucuresti Bukarest, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A belügyminisztériumban ma értekezlet volt, amelyen a belügyi államtitkár, Durostom megye prefektusa, Gaibanezu csendőrségi parancsnok és a sziguranca főnöke vettek részt. Az értekezleten a komitácik támadásával foglalkoztak és megállapították, hogy a bolgár határőrök összejártsanak a betörőbandákkal. Konstatálták, hogy a bolgár kormány is ismeri a komitácik terveit és türi azokat. Számos okmányt terjesztettek a minisztertanács elé, amely ma este dönt Jugoszláviával közösen fogantatandó intézkedéseiről.

Revolvermerényletet követte el a Schwartzbarth-pör koronatanuja ellen

Hiteles adatok bizonyítják, hogy a proskurovi mésszárlást Petljura rendelte el

(Paris, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Schwartzbarth-ügy körül új szenzáció bukkan fel: a Petljura-hívek revolverrel akarták elnémítani a pör egyik legfontosabb tanuját, Perec Stein szabómestert. S ein a pogromok idején az egyik ukrániai zsidó város önvédelmi csapatának tagja volt. A csapat olykor fel-darított utra is ment és így történt, hogy Smerinka körül Petljura-bandák körülrárták a zsidó csapatát, amelynek közismerten semmiféle támadó szándéka nem volt. Petljura embereinek első dolga volt megfélemlíteni a csapatot és pedig a legborzalmasabb körülmények között. Többeket a maguk által ácsott sírba éltetettek el, másokat pedig szöges deszkákra feszítettek és röhögés közepette várták kihallgatást. Stein jobbkeze két újat vágta le, majd testét tüzes vessal égették. Egészen különös véletlennel közönséges menekülését. Mihelyt fölépült, pártatlan tanúkkal sídrott jegyzőkönyvet készített a Petljura-hősök cselekedeteiről. A tárgyaláson ő lelt volna a leglényegesebb tanu, akit láb alól eltenni nagy érdeke a még élő és leginkább külföldön tartózkodó Petljura főle pogromistáknak.

Perec Stein ellen a Montmartren követték el a merényletet. A beteg ember, akinek szervezetét a pogromisták kizsárolták tönkretették, nyolcéves fiával együtt ledőlt a park valamelyik pázsitos helyén. Egyszerre a bokrok mögül két árcos alak lépett elő és több revolverlövést tett S ein felé, miközben így kiáltottak: „Nesse ezt kapod Petljuráért, zsidó!“

S ein a mentők a legközelebbi kórházba szállították, ahol nemsokára magához tért. Állapota súlyos ugyan, de nem életveszélyes. A lövedékek a jobbkarjába hatoltak, de már el is távolították azokat. A merénylők elmenekültek. S ein a kórházban történt kihallgatás során elmondotta, hogy Rostovban Petljuráék feleségét és két gyermekét felkoncolták.

A proskurovi zsidó hitközség elnökének vallomása

Petljura tudvalevőleg Proskurovban rendelt el legborzalmasabb pogromjainak egyikét. A proskurovi hitközség elnöke a napokban Varsóban járt abból a célból, hogy hiteles jegyzőkönyvet készítsen az akkori véres eseményekről. Az elnök egy újságíró előtt így nyilatkozott:

— Jól ismertem Petljurát. Egy alkalommal, miután a város egyik tanácsosa, kenyeret és sőt vittem eléje, egy másik alkalommal delegáció-

milliók vére alvadt meg a szent anyaföld sarában.

És Infláció öfensége minderre jól emlékszik. Egy bosszuálló király és egy kiváló perzekutor szelleme ölelkezik az ő lelkében, bosszuálló szeretet, mely vissza akarja vezetni önköt az élet értelméhez, mely vissza akarja vezetni önköt az élet értelméhez, mely semmiesetre sem a pénz és a vagyon, nem az évjáradék és nem a háboru, hanem a szépség, az egyszerűség és az igazság!

Az Infláció likvidálni akar. A kapzsiak és spekulánsok pestise ő, mely forrongást visz a nyomorultak közé és a bizonytalanság kétségbeesését a gazdagok szívébe. Egy modern megváltó, aki királyi hatalommal száguldoz végig a tőzsdék és parlamentek folyosóin s mialatt sántáni mosollyal nézi vergődéseinket, már szemével a jövődöt nézi, — a szellemi és lelki infláció korszakát!

Infláció, sántáni fejedelem, nagy a te hatalmad.

Salamon László

mindössze
— Ha
akkor hitel
tak pontos
Semesse
ráztak. Fen
Később Pet
szervezett z
is elküldte
ról szóló je
egy millió

Egy v tési p

(Buda
meg a buda
nyomozásán
a bécsi lap
az irták, b
Obris a cik
arra hivat
22 re tüzte
mert a „Né
két ausztri
bírótság fel
örszakítotté

(Cluj K
dósítójától.)
Bánát ügy
mány által
form“ ellen
Mint ismer
ügyvédel m
hogy a rég
és a jogbiz
helyzetére
szüntesék.

A liber
semmit sem
ben, ezzel
niszter az
cájának vez
értést tanu
tarel rendsz
nalkozó m

III.

Egy ur

(Milanó,
től.) Amiko
és titkártó
„Picolo del
Stojano ö
zetének egy
aki rendkiv
bolgár kirá
tőzodásáró
Stojano
ról és legk
mondotta:

— Bor
szerencsétl
nép, pártk
jóságát. B
egész fiata
foglalja el
amely foly
vo't feldul
hoz hivatta
fog haláló
lesz belőle
kérek, ho
És a fiatal
tett ígéréte
ben is kegy
Amikor
retes bomb
jesztették a
végett. A

Gyönyörű művészi

fényképeket

különleges nyomással készít

Bátyi Lajos, Monostor-ut 7.

Prefektura mellett

mindössze ötven halott van! — Ha eltakarítottuk őket — mondottam — akkor hiteles jegyzőkönyvet készítünk a halottak pontos számáról.

Semessenko dühös lett, szemei tüzet szikráztak. Fenyegedezett, de mi nem engedünk. Később Petljura Krasny, a kormányban megszervezett zsidó minisztérium egy tisztviselőjét is elküldte Proskurovba, hogy az ötven halott-ról szóló jegyzőkönyvet megkaphassa. Krasny egy millió rubelt ajánlott föl a hátrahagyottak

javára, de a proskurovi zsidók nem voltak hajlandók hamis adatokkal ellátott jegyzőkönyv kiadására

A tanu elmondotta még, hogy többek szerint Petljura a pogrom napján is Proskurovban tartózkodott.

Torres, Schwarzbarth védője levelet kapott dr. Stefan Mieczkiewicz vilnai ügyvédtől, aki közölte, hogy lengyel léteire hajlandó tanuskodni amellet, hogy Petljura a legbestialisabb módon üldözte a zsidókat és lengyeleket.

Egy volt rendőrtisztviselő nyolcvanmilliók kártérítési pört indított a budapesti „Népszava” ellen

A frankpör epillógusa a budapesti törvényszék előtt

(Budapest, július 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes kártérítési per indult meg a budapesti törvényszéken a „Népszava” ellen. A „Népszava” a frankhamisítási bűnügy nyomozásának idején cikket írt a frank- és szokolhamisítók ausztriai kapcsolatairól. A cikkben a bécsi lapok híradása nyomán említést tettek Obris Oszkár, volt rendőrtisztviselőről is, akiről azt írták, hogy ő közveitett a magyarországi és ausztriai frank- és szokolhamisítók között. Obris a cikk miatt nyolcvanmilliók kártérítési pört indított a „Népszava” ellen. Kérésében arra hivatkozik, hogy a cikk megjelenése folytán erkölcsi kár érte. A törvényszék augusztus 22-re tűzte ki az ügy tárgyalását. Politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek a tárgyalás elé, mert a „Népszava” a bécsi rendőrigazgatóság és a stájer katonai főnökség hivatalos irataira és két ausztriai és magyar tanura hivatkozva, a bizonyítás elrendelését kéri az ügyben. A polgári bíróság feladata lesz megállapítani, hogy voltak-e a magyar frankhamisítóknak Ausztriában összeköttetései.

Hétfőn Kolozsvárra érkezik Cudalbu igazságügyminiszter

A kormány orvosolni akarja az ügyvédi kar sérelmét. Ma jelenik meg a portarel-rendszer módosítására vonatkozó törvényrendelet

(Cluj Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az az akció, amelyet Erdély és Bánát ügyvédi kara indított a liberális kormány által bevezetett igazságszolgáltatási „reform” ellen, végre sikeres kilátásokkal bízik. Mint ismeretes, a csatolt területek jogászai és ügyvédei minden lehető eszközt megpróbáltak, hogy a régi bevált állapotokat visszaállítsák és a jogbiztonságra és az ország közbiztonsági helyzetére egyaránt veszélyeztető állapotot megszüntessék.

A liberális kormány igazságügyminisztere semmit sem tett a sérelmek orvosolása érdekében, ezzel ellentétben Cudalbu igazságügyminiszter az Averescu kormány igazságügyi tárcajének vezetője a panaszokkal szemben megértést tanúsított és az egyik sérelmet, a portarel-rendszert, már orvosolta is. Az erre vonatkozó módosító törvényrendelet még ma

meg fog jelenni a „Monitorul Oficial”-ban.

Ezt fogja követni az igazságügyminiszter erdélyi szemléje, amely ki fog terjedni a csatolt területeken levő árvászekék, járásbíróságok és telekkönyvi hatóságok sirlmas állapotának megvizsgálására. Információink szerint az igazságügyminiszter hétfőn érkezik Kolozsvárra és az egész napot Kolozsváron fogja eltölteni. Tanulmányozni fogja az igazságszolgáltatás menetének akadályait, meg fogja szemlélni a telekkönyvet és megbeszéléseket fog folytatni a minimális munkateljesítményre szorított kolozsvári árvászek működésének gyorsítása érdekében. Innen a miniszter valószínűleg Nagyváradra és Temesvárra megy, hogy az ügyvédek panaszainak jogosságát a helyszínen állapítsa meg.

Az igazságügyminisztert körutjában Suciu János dr., a kolozsvári ügyvédi kamara elnöke fogja kísélni.

III. Boris, a tragikus sorsu bolgár király

Egy uralkodó, aki rem talál megfelelő feleséget magának. Sztolakov őrnagy érdekes intimitásai

(Milanó, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amikor Boris bolgár király, adjutánától és titkáraitól kísérve, megérkezett Milanóba, a „Piccolo della Sera” tudósítójának alkalma volt Sztolajnov őrnaggyal, a király régebbi környezetének egy magasrangú tisztjével beszélnie, aki rendkívül érdekes részleteket mondott el a bolgár király külföldi utazásáról és bécsi tartózkodásáról.

Sztolajnov őrnagy Boris király eddigi életéről és legközelebbi terveiről a következőket mondotta:

— Boris király a szó szoros értelmében szerencsétlen uralkodó, annak ellenére, hogy a nép, pártkülönbség nélkül szereti őt és becsüli jószágát. Boris, aki egy pármái hercegnő fia, egész fiatalkorában kapta a meghívást, hogy foglalja el egy olyan országának a trónját, amely folytonos politikai megrázkódtatásoktól volt feldúlva. Anyja, mielőtt meghalt, magához hívatta őt és megeskette, hogy soha nem fog halálos ítéletet aláírni. „Egyszer király lesz belőled — mondotta anyja — és ezért kérlek, hogy ezt az esküt tedd le nekem”. És a fiatal király meg is tartotta anyjának tett ígéretét. A legsúlyosabb bűnözőkkel szemben is kegyelmet gyakorolt.

Amikor a szófiai katedrális ellen az ismeretes bombamerénylet történt, a király elé terjesztették a merénylők halálos ítéletét aláírás végett. A király sápadt lett és reszketni kez-

dett, mintha még mindig az anyja szemét nézné. A miniszterelnök kijelentette a királynak, hogy ha a halálos ítéletet nem írja alá, nagy veszélynek teszi ki az országot. A király aláírta az ítéletet, de nem szólt egy szót sem, hanem azonnal elhagyta dolgozószobáját és be ment testvéreihez, akiknél sokat időzött.

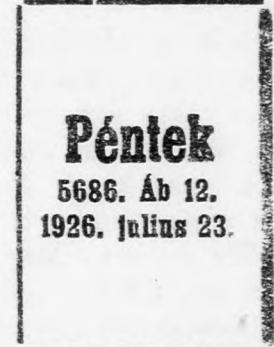
— Boris király ma harminchárom éves. Az ő legnagyobb tragédiája az, hogy egyetlen európai hercegnő sem akarja megosztani vele Bulgária trónkoronáját. A lehető legrendkívül libb eset az, hogy egy fiatal és jó király ne találjon magához való egyenrangú feleséget. A múlt évben Ferdinánd bulgár exkirály, mint ismeretes hosszabb ideig tartózkodott Rómában. Lehetetlen volt akkor tisztán látni Ferdinánd király ott tartózkodásának célját, mert kívülállók előtt soha nem tett említést a fiatal királyról. Mégis mindenki arról beszélt, hogy Ferdinánd exkirály mennyasszonyt keres a fiának. Ekkor következett be a szófiai bombamerénylet, ami a király nősülését teljesen időszerűtlenné tette.

Sztolajnov ezredes ezután a lemondott uralkodóról, Ferdinánd cárról beszélt, aki jelenleg hatvanöt éves. Az apa és a fia most majd több ízben fognak találkozni egymással és kétségetlen, hogy ezeknek a tanácskozásoknak eredményeképpen már a legközelebbi jövőben el fog dőlni, hogy ki lesz Bulgária királynője.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja szerkesztik: Giszkinay János és dr. Marton Ernő felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő az Uj Kelet cikkeinek utánnyomásáért és a lapban megjelentetéséért engedélyt kért.

A mai naptár

— Mária királyné születésnapja. Mária királyné mai születésnapja alkalmából a székes-egyházban Tedeum volt, amelyben részt vett az egész kormány Averescu tábornokkal az élén, továbbá a katonai és polgári hatóságok vezetői, valamint az udvar képviselői. Az istentisztelet után katonai szemlé volt. — Kolozsvár templomaiban a polgári és katonai hatóságok jelenlétében tartottak ünnepi istentiszteleteket. A görögkeleti templom előtt valamennyi kolozsvári ezrednek egy-egy századja tisztelgett a Tedeum idején.

— Manollescu államtitkár előadása az új Olaszországról. Manollescu pénzügyi államtitkár Jorga Valeni de muntei népegyetemén előadást tartott az új Olaszországról, majd Jorga kalauzolásával meglátogatta a valenii kulturális intézményeket.

— Kinevezték a katonai felülvizsgálati bizottságokat. Bukarestből jelentik: Az 1927. évi korosztály felülvizsgálati bizottságait most nevezték ki a hadügyminiszter. Erdély területén a következő bizottságok fognak működni: Kolozs, Torda és Biharmegyében a bizottság elnöke Schotsch Hugó tábornok brigádaparancsnok, Naszód, Szilágy, Szatmár és Máramaros megyében Solomon Ioan ezredes, Csis, Háromszék, Brassó és Udvarhely megyében Pompiliu Capleanu ezredes, Szamos, Kisbüküllő, Alsófehér és Marostordamegyében Szaresin Constantin ezredes, Arad, Szabes és Temes megyében Mironescu Gheorghe tábornok brigádaparancsnok, Erad megye másik felében és Hunyadban az elnök Ghika Alexandra ezredes lesz, míg Kraszó és Szörény megyében Stefanescu Gheorghe ezredes.

— Meisner miniszter lesz a külföldre utazó Averescu helyettese. Bukarestből jelentik: Averescu tábornok külföldi tartózkodása idején nem Garoflid, hanem Meisner lesz a miniszterelnök helyettese, aki mint a kamara volt elnöke rangban mindjárt utána következik. Hir szerint a miniszterelnök nemcsak Olaszországba, hanem Egyiptomba is ellátogat.

— Miron Christea szülőhelyére utazott. Bukarestből jelentik: Miron Christea patriarcha szülőhelyére, Marosvásárcsaba utazott többheti pihenőre.

— Bilasco professzor halálára. Egy valóban tiszteltek, nemes gondolkodású és izgi, végig humanista tűnt el az erdélyi élet frontjáról Bilasco Györggyel. Bilasco György, vagy ahogy a hozzá közelállóak kezdték: Gyuri bácsi, az imperiumváltás óta igazgató professzora volt a kolozsvári jogászai klinikának. Egész élete a tudomány és az emberszeretet zajtalan szolgálatában telt el. Karrierjét Budapest-n kezdte, ahol kiváló képességeit hamar felismerték. A főhercegi udvar fogorvosa volt és egész Pest fogkirály címén ismerte. Egyetemi karriert, dacára szélesszékű elméleti képzettségének, Budapesten nem tudott elérni, annál nagyobb része volt társadalmi megbecsülésben, amely igazán megillette őt. Az imperiumváltáskor lejtett Kolozsvárra, ahol megszervezte a fogászati klinikát és haláláig vezette. Szép élete volt, optimista alaptársasága és a jószándékból fakadó állandó derűje megóvta őt a csalódásoktól, egész mentalitását valamilyen csodálatosan gyermeges és jóégság naivitás jellemezte. Olyan volt Bilasco György, mint az őstermészet, amelyet rajongva szeretett. A Kolozsvár környéki hegyek és völgyek minden vasárnap virágos kalappal és hátizsákkal látták csatangolói a tudós professzort. Egész világnézetére jellemző az a kijelentése, amit az antiszemita mozgalom fellobbanása idején tett: „ugy szeretném, ha a diákok, a románok és a zsidók is eljárnának velem vasárnaponként a zöldre, ott

megtanulnak, hogy ne gyűlöljék, hanem szeressék egymást." Haláláig hűséges katonája volt a nemzeti pártnak, amelynek programjával több cikluson keresztül volt szenátor. A robusztus és életerős professzor időelötti halálát a lábán kapott sérülésből származó vérmérgőzés okozta.

Kétszázmillió lejt irányítottak eő a bukaresti operaház felépítésére. Bukarestből jelentik: Goldis külügyminiszter elhatározta, hogy a bukaresti opera részére továbbra is a Teatrul Liric épületét bérlik ki egy évre. A jövő évben megkezdik az új operaház szükséges alapösszeállítását. Az előirányzat szerint az opera felépítése kétszázmillióba fog kerülni.

Megérkeztek a sómérok Hátszegre. Vasárnap délután reggel érkeztek meg külön vagonokban táborhelyükre a kolozsvári, temesvári és gyulafehérvári sómérok. Hátszeg állomásán számosan várták az átnézéseket, akik frissen s jókedvűen érkeztek meg Schwartz Miksa parancsnok felügyelete mellett. Még aznap felállították a táborokat és megindult a tábori sómérmunka. A kolozsvári és gyulafehérvári látogatók legjobb, ha Hátszegre jönnek, ahol minden ötven perc alatt a tábor helyére lehetnek. Csoportos érkezésnél autóbusz vehető igénybe. Érkezéskor tanácsos Ábrahám József bankigazgatót előre értesíteni, hogy közlekedési eszköz rendelkezésre állhasson.

A marosvásárhelyi sómérok ünnepe. A marosvásárhelyi sómérgyűlés július hó 24-én, szombat n. rendezendő nagyszabású ünnepélyre. Iránt értesítések érkeztek meg a helyi zsidóság köréből. A hívés műtör a következő: Imnul R-gal: éneklj a g-dud énekkar. Prológ: dr. Engelberg Dezső. Mama Costicului, szavalja Rosenfeld Ili. Tánctudott: lejti Moskovits Hilda és Rosenthal Samu. Elmecserzés: írta Karinty, előadja: Sibine Lejos és Heisikovi's Manó. Heber szavalja: Friedler Sándor. Svédorna: nyolc sómérra és két sómérra. Román tánc: táncolja hat szejlet. Új tavasz elebe, Gi zkalaytól, szavalja Rosenblum Ilonka. Rikancs: cserkésztánc 1 felv. írta Rosenblum Béla sómér. Görög tánc, lejti: Moskovits Hilda, Moskovits Luci, Rosenblum Ilonka. Rubin Lenke, Lövi Rózi és Ábrahám Annus. Hatikva.

Házasság. Slinger Lajos mérnök és Rosenheck Atalja a "Tarbut" volt héber tanárnője folyó hó 25-én tartják esküvőjüket Nadwernában. (Lengyelország.)

Megkezdődött a bányamunkások nemzetközi kongresszusa. Párisból jelentik: Tegnap megkezdődött a bányamunkások nemzetközi kongresszusa, amely előszörban az angol bányászok pénzbeli támogatásával és az argentin szénbányászok foglalkozott. Ha a kongresszus megszavazza az angol bányászok támogatását, úgy a sztrájk meg hosszúra ideig elhúzódhat.

A Buziás furdőről elterjesztett árvizhírekkel szemben illetékes helyről értesültünk, hogy Buzián minden a legjobb rendben van és hogy a furdők és minden egyéb gyógyeszközök zavartalanul és akadálytalanul használhatók.

Valótián Mihály trónörökös kutya-harapásáról elterjesztett hír. Bukarestből jelentik: Mihály trónörökösöt a fővárosba hozták és orvosi felügyelet alá helyezték. Megcáfolják azt a hírt, hogy a herceget veszett kutya harapta meg, csupán annyi tény, hogy Elena hercegnő kis kutyájával játszott, amely utóbb megveszett és megdöglött. A trónörökös óvatosságból hozták Bukarestbe, semmi baja sincs és az orvosok remélik, hogy nem lesz szükség injekcióra.

Hamis dollárokat terjesztettek Kisenben. Bukarestből jelentik: Nemrég, mint ismeretes, Jasiban fogott el a rendőrség egy dollárhamisítóbándát, most pedig Kisenben jötték rá egy társaságra, amely ugyiszólván elárasztotta Beszarabiát és a regátot hamis dollárokkal. A gyuan a magyar származású Novák testvérekre irányul. A váratlanul megártott házbanatás során azonban csak hamis szivarokat és cempészpoháryt találtak a szivarok. Novákék, hogy szatadulnak a kellemetlen helyzetből, néhány dollárral megakarták vesztegetni a detektiveket. És ekkor derült ki, hogy a dollárok hamisak, bár elég jól sikerült hamisítványok, mire Novákékat leteremtették. Bár a letartóztatottak megtagadják minden felvilágosítást, bizonyos körülmények arra engednek következtetni, hogy Novákék tagjai annak a hatalmas dollárhamisítótársaságnak, amelyet nemrég leleptek le Budapesten.

A vilnaiak Kolozsváron. A vilnai színház társulat szerdán este a "Szomorúságának éneke" című színművel kezdte meg újabb kolozsvári vendégszereplését. Ezúttal szerepcserével ment a darab, minthogy Lares asszony Aradon váratlanul megbetegedett és operációnak kellett alávetnie magát. Az ő kabinet-szerepét, a tyukos asszonyt Natanné játszotta a szegénységnek azzal a szomorú komikumával, ami Lares asszonyt felejthetetlené teszi ebben a darabban. A háziasszony szerepét ezúttal Weisitzné adta új és élvezetes színészséggel. Előadás közben többen tapsok honorálták az együttes pompás munkáját, az előadás végén pedig ösztör is dörgő hívások szólították a lámpák elé Bulw-o-t, akinek n.olsó őrjöngő jelenete dermesztő erővel vágott a nézők idegeibe. (sz. i.)

Életmentő sómérek. Marosvásárhelyről jelentik: A sómérnevelés hasznosságát szép tanújelét adta 3 marosvásárhelyi sómér. Fritsch Tibor, Friedmann Ede, Hásch Sándor sómérek a múlt hét hétfőjén a Maroson csolnakáztak, amikor a parttól egy nő ijedt kiáltására lettek figyelmesek, aki egy, a vízben uszó mozdulatlan testre mutatott. A három sómérgyerek azonnal odaevetett és óriási erőfeszítéssel, saját életük kockázatával beemelték a csónakba. A parton, látva, hogy még lélekezik, első segélyt nyújtottak neki és életrekelítették. A kimentett fiatalember Bucur János nevű 18 éves szabóság volt, aki mert állását aznap vesztette el, őrgyilkossági szárdékkal ugrott a folyóba. Elkeseredésében elkövetett tette valószínűleg sikerült volna is, ha a három sómérgyerek nem menti meg. Az életmentő sóméreket a parton álló tömeg nagy óváciával fogadta.

Amikor a revolver rosszul sült el. Hátszegről jelentik: Könnyen végzetesé válható baleset történt kedden reggel Belintan Anna, a helybeli polgári leányiskola igazgatójével. Revolverrel madarakra lövöldözött s mivel az egyik lövés nem sült el, ki akarta venni. Ezen művelet közben a revolver elcsúszott a golyó az igazgató új oldalába hatolt. Az orvosok megállapítása szerint a sérülés nem halálos, amit megkönnyebbüléssel vett tudomásul a város közönsége, mivel a sebesült igazgató általános közkedveltségnek s tiszteletnek örvend.

Rudyard Kipling kitüntetése. Londonból jelentik: A legelőkelőbb irodalmi egyesületek egyike, a "Royal Society of Literature" ünnepi díszítést kerekében adta át Rudyard Kiplingnek a beteggyógyászat felépítéséért az aranyéremet, amelyet az elnökség az idei irodalmi termékek legjavá alkóójának ítelt. Az ünnepi beszédet lord Balfour tartotta. "Az államférfiúnak, éppúgy mint a költőnek inuitív eszmei fölött kell rendelkeznie, termelői akarat fölött arra, hogy reális dolgot hozzanak létre — mondotta. — De csak az író van abban az igyilendő helyzetben, hogy eszméit akadálytalanul tudja műveiben megvalósítani, míg az államférfi előtt, ha élete művét megvalósítani akarja, rendkívül sok véletlen és kiszámíthatatlan momentum tornyosul fel". Kipling hosszabb beszédet választott, amelyben az írói alkotásról a következőket mondotta: "A költő éppúgy, mint minden más művész, nem akar egyebet, mint megrögzíteni a terka és gyorsan elillanó életnek egy darabját, de ez az élet már rendszerint elűnt, amikor a költő bemutatja. A költészet akkor lépett az emberiség történelmébe, amikor az egyik férfi a másiknak egy történetet mondott el és a történet terka köntöst kapott, amikor a férfi egy asszonyról regélt... A költészet alapjában véve testvére az igazságnak és ha egy regényben az esemény csupa kitalálás és realitás nélkül való is, az okos olvasó mégis több igazságot tud kihámozni belőle, mint jónéhány szigorúan empirikus tudományos munkából". Ha egyetlen nem, de életörömet és vidámságot. Talán ez legszebb hivatása a jó könyvnek. Az emberek meg kell szilárdítani hitükben (s ki kell őket oktatni, hogy a véletlen darva erőit is lehet nyújtani egy mesélővel. A költő életét alkotja a halhatatlanság egy rézvényeért, de a vállalkozásánál nagyon bizonytalan az osztalék és a sek költő közül alig néhány tucat maradt meg az örökérválóság igazgatóságai tagjaként." A londoni City egyik képviselője udvarias válaszában kifejtette, hogy kevés olyan aranyfedeztetű költő révén van a világon, mint amilyenek Rudyard Kipling papírosai. Kipling az ülésen bejelentette, hogy még ez év telén Egyiptomba és Indiába utazik, hogy impressziókat gyűjtson egy készülő regényéhez.

RHEUMA KÖSZVÉNY GYÓGYHELYE

PÖSTYÉN

a világon páratlanul áll. Jó polgári pensió napi 50 csehkoronától feljebb. Felvilágosításul szolgál Mg. Ph. L. Slinger, Timisoara, II. Str. P. Tegle Nr. 2. Aki nem utazhat, az használja Pöstyén iszap-házikurát.

Pi. Qu. iszapokocskák, használatra kész gamma kompressz minden gyógyszerárban, drogeriákban kapható

Maria királyné udvari vonatot Szabadkán kifosztottak. Szabadkáról jelentik: Vakarmerő vonatfosztogatás történt vasárnap éjszaka Szabadkán. Ismeretlen tettesek kifosztották Maria román királyné udvari szalonkocsiját és abból minden elmozdítható tárgyat elvittek. Maria királyné szombati éjszaka két udvari szalonkocsiból álló különvonattal Szabadkára érkezett és innen az Alexan király által rendelkezésére bocsátott udvari vonattal tovább folytatta útját Bládba. A román udvari vonat kocsijai Szabadkán maradtak és itt várak, hogy visszaszállítsák Romániába. Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a román udvari kocsikba és azoknak plüss áthuztatást 18 méter szélességben letépték, leszerelték a különböző rézalkatrészeket és magukkal vitték. A fosztogatást hétfőn reggel vették észre és a vasúti komisszáriátus azonnal megindította a legszigorúbb nyomozást. Az udvari kocsikban két festékesdobozt találtak, amit valószínűleg a fosztogatók hagytak ott. Azt hiszik, hogy ezeket a dobozokat a fosztogatók másutt lopták. A vasúti komisszáriátusnak az a feltevése, hogy a lopást elbocátott vasúti munkások követték el. A nyomozást folytatják.

A "Jövő Társadalmá" júliusi száma. Aradi Viktor kiadó folyóirata "A jövő társadalmá" júliusi száma most hagyta el a sajtót. A rendkívül tartalmas folyóirat ebbe a számba Vendég János írt rendkívül figyelemreméltó tanulmányt "Modern vallási tömegregédia" címen. E. Kolman ed. k. fejlesztő tanulmánya az orosz forradalmárról ebben a számban is folytatódik. Tihanyi Erzsébet a nékdésről írt magvas cikket, míg Agata Major Batunin-ről, a nagy orosz forradalmárról közöl érdekes adatokat és ter fel eredeti szempontokat. A "Szemle" rovatban az angol sztrájkról, a szilveszteri munkássztrájkokról és a gazdasági krízisről találunk jelenős cikkeket.

Négy áldozata van a tengeri furdőzésnek. Bukarestből jelentik: Téchirgiul tengeri furdőben Sulica és Hrdareanu diákok a tengerbe fulladtak furdőzés közben. Kivülük egy 14 éves fiút és egy ismeretlen nőt is elsodort a hullám.

Minden nő

ki bőrének tisztségét és tisztaságát meg akarja őrizni, használjon dr. Biró-féle Havasi gyopár-krémot, szappant, pudert, mosdóvizet

Laboratorul LEO
in g. Theodor de Stupek, Ghimbav-Brasov

Ruhája molymentesse válik, ha Czinknél festtet, tisztított

Péntek, 1926 július 23

Aug...
é...
Már több...

(Cluj-Kolozsvár...
Kolozsváron belső területen vannak az...
mindazok a ház nem ép...
árban akarj...
közel tízeze...
pára elfog...
De veszed...
vári pénzj...
bekövetkezi...
váron tönk...
alig van tel...
tel ne lenn...
az adósságg...
1914 es érb...
donos meg...
a kölcsön...
P. curar...
sig vezetője...
lozsvára,

Ako...
tetésére A...
mány elha...
dését, az er...
lépést életk...
a gazdák...
értékesítési...
már régebb...
dését, amir...
E intézet...
minisztériu...
kivitelitila

Uj...
a Moszkva...
lozsvári pé...
lésére kérte...
rium bebel...
igazgatóság...
osztaléksz...
ki az 1905...
millió lejes...
ugyancsak...
dóssági ké...
az állami ad...
ban evaku...
lozsvári pé...

A p...
házban. I...
tette be a...
vényjavas...
meretes Pa...
rantálja a...
a kölcsön...
font sterli...
mas időben...
javaslatot...
hatással vo...
költségveté...
zárult. Biz...
fogják jegy

Bes...
ditanak a...
amelynek...
már többi...
még súlyos...
Beszarabiá...
tette a sze...
ket védi u...
károkat ok...
meg a tör...
tökéket in...
nyakukon...
használni...
most már...
van szesz...
kártalanít...

KÖZGAZDASÁG

Augusztus elsején megkezdik a be nem épített városi telkek kisajátítását

Már több reflektáns jelentkezett a be nem épített telkekre. Telekspekulációra akarják felhasználni a kisajátítási rendeletet

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A be nem épített telkek összeírása Kolozsváron befejeződött. Körülbelül 900 hold belső területet irtak össze, amelyekben benne vannak az összes belvárosi kertek, udvarok s mindazok a területek, amelyeken ezideig még ház nem épült fel. Természetesen ezeket a földeket nem forgalmi árban, hanem az 1914-es árban akarják kisajátítani s így Kolozsvárnak közel tízezer ház és telektulajdonosa egy csapásra el fogja veszíteni vagyonának felszámát. De veszedelmét jelent a kisajátítás a kolozsvári pénzügyintézetekre is, mert ha a kisajátítás bekövetkezik, egy csomó bank megy Kolozsváron tönkre. Jól tudjuk, hogy Kolozsváron alig van telek, amelyre nagyobb jelzálogos hitel ne lenne bekebelezva. Már most, ha ezeket az adóssággal terhelt telkeket kisajátítják és az 1914-es árban fizetik, nemcsak a telektulajdonos megy tönkre, hanem a bank is elveszíti a kölcsönösszeget.

Pacurar törvényszéki bíró, a megyei bizottság vezetője, aki a kisajátításokat vezette Kolozsváron, érdeklődők kérdésre kijelentette,

hogy a bizottság a legfőbb értelemben fogja a törvénynek erre vonatkozó szakaszát magyarázni és ki fogja sajátítani mindazokat az udvarokat is, amelyeken építkezni lehet, ha azokra nincs eddig épület emelve. A törvény maga is hézagos és alkalmas ad a legkülönbözőbb magyarázatokra. Azt mondja, hogy ha „nincsenek fával, vagy szőlővel beültetve”. Kérdés azonban, hogy hány gyümölcsfa, vagy hány szőlőőke kell legyen a területen? A bizottság önkényére van tehát bízva annak megállapítása, hogy kulturált terület-e, vagy sem, amelyikre a bizottság szemet vetett.

Arra a hírre, hogy augusztus elsején megkezdik a be nem épített telkek kisajátítását, már több reflektáns jelentkezett, ezek között olyanok is, akik saját villával rendelkeznek és az új telkeket spekulációra szeretnék megkapni.

Ezzel kapcsolatban a Híztulajdonosok Szövetsége elhatározta, hogy permanens jogvédelmi irodát állít fel azok részére, akiket a kisajátítási rendelet érint.

¶ **Akció a vajkiviteli tilalom megszüntetésére.** A múlt évben már egy ízben a kormány elhatározta a vaj kivitelének megengedését, az erre vonatkozó rendelet azonban nem lépett életbe. Ennek az a következménye, hogy a gazdák nem tudják vajkészleteiket kellően értékesíteni. A Szász gazdasági Egyesület már régebben kérte a vaj kivitelének megengedését, amire ígéretet is kapott. Most az E. G. E. intézet memorandumot a földművelésügyi minisztériumhoz amelyben szintén kérte a vaj kiviteli tilalmának felfüggesztését.

¶ **Uj osztalékiszelvényeket állítanak ki a Moszkvában lévő értékpapirokról.** A kolozsvári pénzügyigazgatóság a következők közlésére kérte fel lapunkat: A pénzügyminisztérium kebelében működő államadóssági vezérigazgatóság 1926 július 1-től kezdődőleg új osztalékiszelvényeket (Fois de Capone) bocsát ki az 1905 évi 4 százalékos kamatozó 100 millió lejes, továbbá az 1905 évi konvertált és ugyancsak 4 százalékos 424 613 000 lejes államadóssági kötvényekhez, továbbá mindazokhoz az állami adósságlevelekhez, amelyeket Moszkvában evakuáltak. Közlelbi felvilágosítást a kolozsvári pénzügyigazgatóság pénztára nyújt.

¶ **A palesztinai kölcsön az angol alsóházban.** Londonból jelentik: Szerdán terjesztette be a kormány az alsóházban azt a törvényjavaslatot, amellyel Anglia vállalja az ismeretes Palesztina-kölcsön megszerzését és garantálja a kölcsön kamatait. A javaslat szerint a kölcsön maximális összeg négy és félmillió font sterling lehet. A kormány nagyon alkalmas időben terjesztette be a kölcsönről szóló javaslatot, mert pénzügyi körökben igen jó hatással volt Palesztinának legutóbbi közzétett költségvetése, amely 12 millió font fölösleggel zárult. Biztosra veszik, hogy a kölcsönt tud fogják jegyezni.

¶ **Besarábia szeszgyárosai pert indítanak az állam ellen.** Az új szesz törvény, amelynek erdélyi vonatkozású kritikájával már több ízben foglalkoztunk, Besarábiában még súlyosabb következményekkel fenyeget. Besarábiában ugyanis a kormány megszüntette a szeszmonopóliumot, ami a szőlőtermelőket védi ugyan, de a szeszgyárosoknak nagy károkat okozott, minthogy őket nem kérdezték meg a törvény megalkotásakor. Sokan óriási tőkéket investáltak a szeszgyártásba és most nyakukon maradtak a gépek, amelyeket sem használni, sem eladni nem tudnak. Minthogy most már Besarábiában mindenkinek joga van szeszfőzésre, azt követelik, hogy az állam kártalanítsa őket. A szeszgyárosok bizottságot

választottak, amely memorandumban terjeszti panaszait a kormány elé és ha nem kapnak megfelelő orvoslást, pert indítanak az állam ellen, amelyhez igénybe veszik a beszarábiai képviselők intervencióját is.

¶ **A gabonakampány finanszírozásának kérdése a legfőbb gazdasági bizottság előtt.** Bukarestből jelentik: A kormány legfőbb gazdasági delegációja Garoflid földművelésügyi miniszter elnökletével ülést tartott. Az ülésen előszörban az új termés finanszírozásával foglalkozott és elhatározta, hogy ebben az állam a Banca Naționalăval, esetleg a nagybancokkal együtt fog eljárni. Együttel megállapították a gabonaeportörök pénzügyi támogatásának tervét és megtették az intézkedéseket a termés szállítására vonatkozólag. A bizottság aztán az erdélyi árvízkarosultak segélyezésével foglalkozott, majd a tojás és borkivitelről tárgyalt az exportörök beadványa alapján. Ebben a kérdésben a határozathozatalt a jövő ülésre halasztották.

TŐZSDE

Július 22-én

A lej Zárókészben 235.00—235.00, Párisban 19.45, Budapesten 325, Bécsben 323.00, Prágában 1532.50, Berlinben 190.00.

Kolozsvár. Általános szilárdulás. Üzletben tartózkodás észlelhető. Az árfolyamok a következők:

Bécs 31.10—31.30, Prága 6.53—6.58, Budapest 319—323, Páris 5.20—5.25, Zürich 42.70—43.00, Newyork 219.50—220.50, London 1074—1078, Milánó 7.15—7.25.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.00, Amsterdam 207.60, Newyork 516.62, London 2512.25, Páris 1185.00, Milánó 1685.00, Prága —, Budapest 72.20, Belgrád 913.00, Bukarest 235.00—235.00, Varsó —, Bécs 73.00.

Bukarest. Devizák: Páris 4.75, Berlin 52.30, London 1066.00, Newyork 218.00, Milánó 7.15, Zürich 43.60, Bécs 31.10, Prága 6.48, Brüsszel —, Budapest 31.00.

Bukarest. Valuták: Napoleon 880, német márka 52.00, leva 160, török lira 115, font sterling 1060, francia frank 5.00, svájci frank 42.00, olasz lira 7.20, drachma 2.60, dinár 3.80, dollár 218.00, lengyel forint 18.—, osztrák schilling 32.00, magyar korona 32.00, cseh korona 6.50, belga frank —, holland forint —.

Hirdessen az Uj Keletben

SPORT

Keletmagyarország válogatott csapata Kolozsváron

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzetközi találkozó sorában kedden Keletmagyarország válogatott együttesét látja vendégül Kolozsvár reprezentatív együttese. A magyar vendégcsapat, amelynek játékosai Debrecen legjobb fuballistáiból rekrutálódnak, Budapest után a legelső magyar klasszist képviseli és nemrégben Nyugatmagyarország fölött aratott biztos győzelmével adott bizonyosságot tekintélyes játékerjáról. A debreceniek vasárnap Nagyváradon mérköznek a város válogatott együttesével, kedden pedig Kolozsváron vendégcsapata ellen.

A mérkőzésnek különös érdekességét kölcsönöz az, hogy alkalmas fog adni annak megállapítására, vajjon az impériumváltozás óta milyen mértékben fejlődött a két vidéki város labdarugó sportja. Bizonyos, hogy Debrecen feltétlenül kedvezőbb helyzetben volt ebből a szempontból, mert hiszen a debreceni csapatoknak állandóan volt alkalomuk kiváló budapesti egyletekkel mérkőzni, — sőt a debreceni bajnok DVSC Magyarország bajnoki döntőjébe is belekerült. Játékosai közül a brilliánsan védő Farkas kapus, Szóarszki és Vampotics nevét jól ismerik Kolozsváron is.

Debrecen csapatával szemben a legutóbbi Admira-mérkőzés tanulsága alapján összeállított válogatott fog szerepelni. Ezen a mérkőzésen ugyanis néhány fiatal erő próbált ki a szövetségi kapitány, akik kiűnően megállították helyüket, de a kolozsvári együttes teljesítő képességére kétségtelenül jó hatással voltak a legutóbbi nemzetközi mérkőzések tanulságai is. Solicsann szövetségi kapitány a következő csapatot állítja sorompóba Debrecen ellen: dr. Lázár—Czakó, Kajla—Schulz Hrusák, Klein—Abrudán, Szaniszló, Rákitovszki, Reményi, Marosan. Ez a csapat ma kétségkívül Kolozsvár sportkörökének általános bizalmát bírja. A beállított fiatal erő: Klein, Abrudán és Marosan feltétlenül frissítőleg fognak hatni Kolozsvár csapatának teljesítményére és reméljük engedik, hogy a városközi mérkőzés hozzá fog járulni a város utóbbi időben megrendült presztízisének helyreállítására.

ארט. שער סחמאני חנד ועליווארען פארבריקאונד פלייש האלע Schnabel Hermann Cluj, Piata Mihai Viteazul 26. — Telefon 10-74. Megrendelés feltűnő olcsó áron, utánvét mellett eszközöltetnek. ארשט ופריש קיבאטרא

Táncnál jóízű nő nem téri magán az izléstelen hónalj-szőröket. Eltávolításukra az abszolút ártalmatlan „Angol szőrvesztő”-t használja, mely a hajakat nyomban feloldja. Ara csont kaporával együtt lei 100 Ft. valahol nem volna, forduljon a dr. Blró gyógyszerterához, Cluj. Ne fogadjon el mást.

Üvegcsiszolás! Bator- és fali tükrök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u. m. sarkos, ovál és barok. Finn-tükrök 2 mm. vastag, eredeti táblákban és kivágva. Autóüveg. Tükörjavítás. Üveg rézbe foglalása művészi kivitelben. Tükrök és tükörüveg-raktár. — Hajlított üveg. „VENUS” üvegcsiszoló és tükrökgyár, Friedrich & Co. közkereseti társaság, Sibiu. Scneidergasse No 4. Kuláns kiszolgálás. Előnyös szállítás.

EUMA SZÜENY NYHELYE ÉN polgári pensió felvilágosítás. or, Timi- lo Nr. 2. lja Póstyén. urát. kbez gamma an, drogeriáz

vonatát Szé- ol jelentik: Vak- nap éjszaka Sz- ották Mária ro- és abból minden királyné szom- sából álló külön- en az Alexian ar udvari vonatát. A román udvari k és itt vár at, asárnap éjszaka man udvari ko- 18 méter szé- öntöző rézalkat- ztoga-ást hé főn- sieszeriátus azon- nyomozást. Az zt találtak, amit ott. Azt hiszik, tők másutt lop- z a feltételese, ankások követték

Juliusi száma- jövő társadalma- ót. A rendkívül Vendég Jaros mányt „Modern Kolman é d.k. Omakról ebb-n a zsbébet a nekér- a Major Baú u közöl érdekes tókat. A „Szem- ol, a zeilvolgi i gi krizisről te- engeri fürdő- chingjul tengeri ákok a tengerbe ülük egy 14 is elsodort a

nő meg akarja véle émet, lóvizet

Laboratoriu LEO in g. Theodor de Stupok, Ghimbav—Brasov

ztittat

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné **שרה ברקוביץ** vendéglője, Oradea-Mara, Str. Nicolai Jorga (Zodfa-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha i Mérsékelt árak.

Iker gyermekcse, jó állapotban eladó. Cim a kiadóban.

Eladó 1 db 24/480 as vasgerenda, 50 db 15/15-ös csontszinű fayence lap 1 db, réz üst ka lannal, 50 db. 1/2-es 1/4-es diszregla. Értékeznit lehet. Rákóczi-ut 19.

Fahivatalnok kerestetik nagyobb vidéki erdőyi városban detailfaüzletbe, szakudásu, szepitáru, lehetőleg románul tudó, ki mint eladó, már hosszabb ideig működött. Kényelmes lakás telepen. Részletes ajánlatok, vizsá nem költendő gyorsfénykép és bi. onyitvány másolatokkal, fizetési igények és referenciákkal — „Megbízható” jellegre kéretnek Lloyd-express Cluj Strada Bada cimre. Alás lehetőleg azonnal elfoglalható. 1451

Használt zsákok, minden célra vész és elad Schulz Dawid, Timisoara, Preyer utca 24. Telefon 22-40. 1276

Barzol

Fierarie Vasüzlet Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13 Telefon 1049

שמואל ויזמן kis családdal, elsőjére felvétetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Nussbaum Adolf cimre küldendő. 1445

Hidmérieg 3000 kg-os, jó állapotban levő eladó. Cim a kiadóban 1433

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné-féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befőzés módját, továbbá a legkülönfélébb ételek gazdaságos előállítás módját tartalmazza, addig már 25,000 pld. van forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvosztályában és Fűssy J. könyvkiadónál, Tordán.

Jó karban levő fizetős, használt Fordson traktor, új típusu Oliver, ekével eladó. Bartha Árpád gépüzlet, Sft. Gheorge Sepsiszeatgyörgy. 1444

100000 lei évi jövedelemmel rendelkező, külföldön élő 27 éves intellektuális nőstíne megfelelő hozománnyal. Megkereséseket „Bécs-Páris” jellegre a kiadóba kérek.

Utazók figyelmébe! H. Dejre utazik, keresse fel az újonnan berendezett **שרה ברקוביץ** Berg eld és Heman-féle éttermet (Str. Ga. Cosbuc 16) szőlőkiállítás, jutányos árak. Ugyanott esküvők rendezését vállalnak.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

A vilnaiak halatlan nagy sikere arra indított a színház igazgatóságát, hogy még néhány estére szerződtesse a világszínpadon nagy hirre és sikerre emelkedett vilnaiak társulatát Szombaton este nagy ünnepi előadást adnak: Salom Alechemnek, a nagy zsidó költőnek emléket ünneplik a vilnaiak és előadás előtt konferanct tartanak, mely után Nehéz a zsidó sors c. vígjátékát adják elő Salom Alechemnek. A szombat esti előadás fél tíz órakor kezdődik. A vilnaiak olyan rendkívüli művészetet produkálnak, hogy azt senkinek sem lehet elmulasztani.

Izso Miklós növendékeinek előadása. Pénteken este tartja fél 9-kor a Magyar Színházban Izso Miklós növendékeinek évzáró előadását. Maganszámokat, drámai, vígjátéki, operetti és népszínművek egy-egy felvonását mutatja be a tehetséges művésznövendék gárda, akikből lesznek az erdélyi színházélet jövőző színészei. Drégely: Kissasszony férje lesz az első produkció, melyben Köszei Dusu, Agoston Baba, Simona László, Bányaí és Tompa lépnek fel, utána Csiki — Nagymanaját játsszák — Margittai Anna, Kiss Manyi, Herskovic Jolán, Lukácsffy Aranka, Zampier Ercsi, Simona László, Bányaí, Tompa és vendégeként Réhly Ödön. A Gyimeii vadvirág következik, melyben Lukácsffy Aranka, Berók Ilonka játszanak. A valóperes hölgyet Margittai Anna, Simona László, Herskovic Jolán játsszák, Offenbachnak egy régen nem adott operettjét, a Varázshegedűt adják elő, melyben Kiss Manyi, Agoston Baba, Tompk lesznek a főszereplők. Ének és táncszámokat adnak elő: Agoston Baba, Kiss Manyi, Köszei Dusu, Herskovic Jolán. Miután az előadás iránt nagy az érdeklődés, igyekeznek mindenki hamar megváltani jegyét.

Magyar Színház heti műsora

Péntek: Izso Miklós színövendékeinek nyilvános vizsgálati előadása. (Rendes helyárak Sorozat 482. Kezdeté fél 9 kor.)

Szombat: Nehéz a zsidó sors (Schwer ein Jud zu sein. Salom Alechem ragyogóan ötletes vígjátéka. Emlékünep Salom A. halálának 10. évfordulóján, Sorozatszám 483. Kezdeté fél 10. kor.

Vasárnap d. u. 5-kor: Dybuk (Mársékelt helyárak kál. Sorozat 484).

Vasárnap este 9 kor: Feltékenység (Gelozia. Eifersucht. Artzüb sev öt felvonásos drámája. Sorozat 485).

Hétfő: Diákezerelem (Dragoste de student. Studentenlied. Andrejev Leonid 4 felvonásos drámája. Sorozat 486. Kezdeté 9-kor.)

Kedd: A Ném. (Mutul. Der Stumme. A. Weiter 3 felvonásos drámája. A vilnai színházulat tucsója. Sorozat 487. Kezdeté 9-kor.

Pályázat.

A satumarei Scoala Eyr. Prim. „Tarbut” egy másodtanitói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak okl. férfi vagy női tanerők, akik a héber nyelvet tökéletesen bírják.

Dr. Stern Mór, iskolaszéki elnök.

Pályázat

A Sighetul-Marmatiei izr. sefard izr. hitközség zeneileg képzett kántort keres.

Fizetés megegyezés szerint.

Pályázók felkérhetnek, hogy eddigi működésüket, életkört és családi állapotot igazoló okmányokkal felzere t kérvényeiket az elnökség címére beküldeni sziveskedjenek.

Próbaelőadásra csak a meghívottak bocsátanak.

Comunitatea izr. sefardä Sighetul-Marmatiei.

Zenekarok figyelmébe.

Most jelent meg a **HADYBUK** teljes partitúrája. Ára a szólamokkal együtt **390 lej.**

Kapható az „Uj Kelet” könyvosztályában. A Hadybuk zongorára átírva **130 lej.**

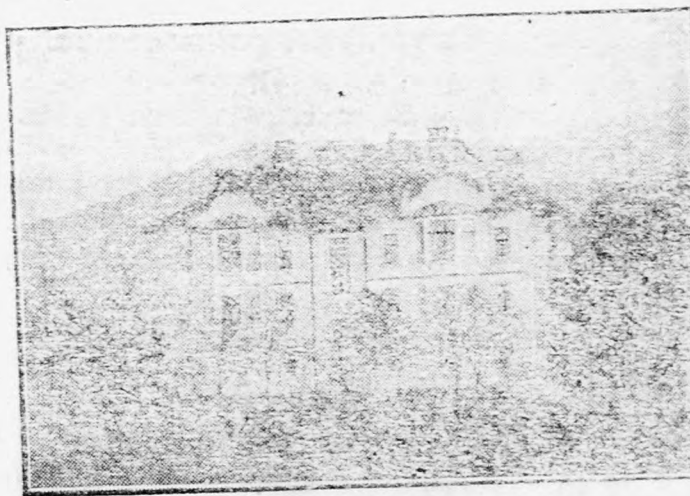
Zsidó ének és zene-művek.

20% felár.

Engel: 50 smiroth Eljadim (kiséret nélkül) zongorakísérettel) I. füzet, 6 ének	75
Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijahu hanavi, L'pol ra'am, Bad scha l'moscehe, Likrath schabath, B'mozaej schabath — — — egyenkint	97
Engel: 5 Schirej am (5 népdal)	50
Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Klip klap — — — á	150
Ahawath rajah, Hen hu — — — á	39
Engel: Jaldej-ssadeh (Feldkinder) 6 ének I. rész	51
Ebből egyes dalok: Jaldej-ssadeh, Nigun, Ba, ba chawer és Zis' im, Schirath geschem — — — á	115
Engel Jaldej-ssadeh II. f. (5 dal)	39
Ebből egyes dalok: Gamadim; Shira Chadescha; Kol haorlogin; Parrar Kajtitz — — — á	102
Engel: Hymnon lamschorer (Hymnus an den Dichter)	48
Ssaminski: El jiwne hagallil (Négyzólamu — Ani hadal (Ja, arm bin ich) (Négyzólamu)	58
Kaplan: Numah ferach (Zongorakísérettel)	48

Kaphatók az

Uj Kelet könyvosztályában, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett

Dr. LEONHARDT és Dr. FLECHTENMACHER **SZANATORIUMA** BRASSÓ—BRAȘOV Kut utca 42 e, T. telef. 150 szám.

Ujonnan épült modern gyógyintézet, melyben elsősorban sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek fogadtatnak, de ragályos és elmebeteg kivételével minden mű más beteg is a szanatórium a fő pályaudvartól néhány perc alatt elérhető.

Modern sebészeti felszerelés külön aszeptikus és szeptikus műtőtermekkel. Röntgenintézet (átvillágítás, fényképezés, kezlés). Modern villanykezelés a legújabb gépekkel (Diathermia, Kvarc-és Solluxlámpa, villanymasszage, Galvanisatio, Faradisatio, villanyhőfürdő, endoscopia, stb.). Lift. Elsőrendű ellátás. Három betegosztály. Szegényeknek kedvezményes árak. A betegek az állomástól és a városból a szanatóriumba való szállítását az intézet vállalja. Vezető orvosok és tulajdonosok: Dr. Leonhardt János a segesvári kórház volt igazgató sebész-őrvosa. ifj. dr. Flechtenmacher Károly volt klinikai tanársegéd és volt brassói sebészeti szanatóriumnak vezető orvosa.

Turini FIAT autók

kizárólagos képvisellete, Bihar- és Szilágy-megyékre. Legújabb típusu 509 és 503-as autók raktáron.

VELOCITAS garage (box)

Oradea, Str. Ciorogariu (Uri-u.) 14. — PIRELLI gumilerakat.